

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

Даниленко В.В., к.е.н., старший викладач, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

На думку Харсун Л.Г., стале управління ланцюгами поставок – це стратегічна, прозора інтеграція та досягнення соціальних, екологічних та економічних цілей підприємства у системній координації ключових міжорганізаційних бізнес-процесів для поліпшення довгострокового економічного результату даного підприємства та його ланцюгів постачання. Вона стверджує, що цілеспрямована довгострокова стратегія, яка поєднує екологічні та соціальні аспекти стійкості, що виходять за межі економічних цілей фірми, допомагає підприємствам мобілізувати ті види діяльності ланцюжка постачання, які безпосередньо підтримують сталий розвиток. Дана стаття присвячена систематизації показників сталого розвитку ланцюгів постачання виробників продуктів харчування.

В процесі систематизації ми широко використовували рамки вимірювання продуктивності. Представлена структура аналізу дозволяє проводити вимірювання в масштабах всієї галузі, складається з чотирьох категорій (ефективність, гнучкість, швидкість реагування та якість продукції). Загалом визначено 18 показників стратегії сталого розвитку, які стосуються ланцюгів поставок харчової промисловості.

Перша група – це індикатори ефективності. Зокрема, виробничі процеси та системи постачання харчових продуктів можуть мати значний негативний вплив на навколишнє середовище, якщо їх реалізація є неефективною. Витрати на доставку і розподіл є важливим показником ефективності у ланцюгах постачання продовольчих товарів усіх типів, а витрати на зберігання – важливим показником ефективності сталого розвитку даних ланцюгів. Також мінімізація відходів часто визначається в літературі як основний захід забезпечення екологічної стійкості виробництва продуктів харчування, а зниження фінансових витрат, пов'язаних з адмініструванням операцій ланцюга – головним економічним важелем. До вищезазначених коефіцієнтів ми додаємо шостий, а саме маржу валового прибутку.

Найважливішу роль показники гнучкості відіграють для МСП. Стосовно виробників продуктів харчування доцільним є виділення двох з них: гнучкість у наданні додаткових пунктів реалізації та гнучкість у додаткових замовленнях.

Наша третя група індикаторів стосується оперативності, яка відображає здатність харчового ланцюга забезпечувати високий рівень обслуговування клієнтів. Ми пропонуємо три показники реагування: швидкість реагування на дотримання впорядкованих термінів, швидкість реагування на коливання попиту (розташування) і швидкість реагування у постачанні продукту (правильний тип і кількість).

Четверта категорія коефіцієнтів сталого розвитку стосується якості продукції. Якість продукції широко визнається і використовується як ключовий критерій ефективності. Якість кінцевої продукції в значній мірі залежить від часу збереження продукції. Час збереження продукту відноситься до тривалості часу, протягом якого харчовий продукт у ланцюжку зберігає бажані властивості. Нарешті, якість сировини важлива для якості кінцевого продукту. Обов'язковою вимогою в ланцюгах продовольчих товарів є простежуваність продуктів харчування. Крім того, нормативні та/або потреби споживачів підвищили важливість пакування хорошої якості. До попередніх 16 показників забезпечення стійкості ланцюга продовольства ми додали два додаткових. Вони чітко визнають важливість власної оцінки учасників ланцюга своєї загальної продуктивності як внеску у стійкість ланцюга постачання продуктів харчування, частиною якого вони є, а також власну оцінку цих членів можливої думки інших учасників стосовно даної продуктивності.